

La precarietat ens fa mal

La precarietat en el treball posa en perill la salut i la seguretat de totes les persones treballadores

La precarietat en el treball ha augmentat la desigualtat i l'exclusió. Els seus efectes són prou coneguts: augment de l'atur, contractació temporal, treball a temps parcial, devaluació salarial, més accidents i malalties professionals, i també més danys derivats del treball i contingències que, malgrat que no es consideren laborals, estan relacionades amb el treball (estrès, ansietat, depressió, etc.). Tot això, juntament amb la desregulació normativa i l'erosió de la cobertura dels convenis, la dificultat per exercir els drets de manera efectiva, la por de perdre la feina i l'augment de les càrregues de treball per suplir els treballadors i treballadores acomiadats, ha suposat, a la pràctica, un empitjorament de les condicions de treball i una pèrdua de drets que acaba afectant la salut de totes i tots.

Les dades de sinistralitat laboral no deixen cap mena de dubte. La tendència a l'alça dels accidents ens demostra el deteriorament del sistema preventiu laboral en els darrers anys com a conseqüència de la crisi econòmica i de les reformes laborals.

L'evolució de la sinistralitat a Catalunya es mostra molt dependent del cicle econòmic: baixa en èpoques de crisi (2008-2012) i puja amb la remuntada econòmica (a partir del 2013). Aquesta evolució, que en principi ens podria semblar natural, difereix de la d'altres països europeus com ara Alemanya, França o el Regne Unit, on els índexs d'incidència baixen de manera lenta però sostinguda al llarg dels anys. Aquesta situació fa palesa la vulnerabilitat i la ineficàcia del nostre sistema preventiu i demostra que l'accidentalitat augmenta en major mesura que l'ocupació.

La precarietat és una constant del mercat de treball cada vegada més evident. El passat mes de març el 85% dels nous contractes laborals que es van registrar a Catalunya van ser temporals, i el 40% d'aquests van tenir una durada de menys d'un mes. L'alta rotació dels contractes de tan curta durada impedeix garantir a aquest col·lectiu els drets d'informació i formació sobre els riscos i les mesures preventives.

Les dades de sinistralitat dels accidents laborals amb baixa del 2016 ens mostren que 61.106 homes van patir accidents davant dels 28.089 accidents laborals patits per les dones treballadores. En canvi, el registre de malalties professionals indica que el 2016, 837 dones van patir una malaltia professional davant 725 homes.

Davant de tot això, i en el marc del 28 d'Abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, UGT i CCOO ens reafirmem en la necessitat de posar fi a la precarietat per tal de millorar la prevenció de riscos i reduir els danys a la salut. Amb aquest objectiu, proposem les mesures següents:

- ✓ Revertir la reforma del marc jurídic de les mútues, que ha suposat una retallada dels drets dels treballadors i treballadores, una invasió de les competències dels serveis públics de salut i una privatització en la gestió d'activitats que haurien de ser exclusives de la Seguretat Social.
- ✓ Reorientar l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM), amb una visió social, útil i sostenible, amb la participació dels agents socials, a fi de replantejar els criteris per realitzar les avaluacions mèdiques i evitar donar altes indegudes a persones que no estan en condicions de tornar a treballar.
- ✓ Suprimir el programa d'incentivació econòmica i control de la incapacitat temporal que està portant a terme l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) per retallar la durada de les baixes, ja que considera defraudadors els treballadors i treballadores malalts i fomenta la mala praxi mèdica.
- ✓ Intensificar les polítiques actives en matèria de prevenció, dotant de recursos econòmics i humans suficients l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL) i l'Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT).
- ✓ Reforçar els mecanismes de control del compliment de la legislació en matèria d'igualtat a les empreses i en la lluita contra el frau i l'economia submergida.
- ✓ Aposta decidida del Govern de Catalunya per una estratègia catalana de seguretat i salut en el treball.
- ✓ Exigir que la Inspecció de Treball augmenti les accions inspectores en matèria de seguretat i salut, fent complir les normes reguladores a les empreses i exigint unes propostes preventives de qualitat als serveis de prevenció, per situar en primer lloc l'eliminació dels riscos en comptes dels actuals criteris economicistes reductors de la prevenció.
- ✓ Promoure la figura del delegat o delegada de prevenció territorial o sectorial a les empreses de menys de 6 treballadors i treballadores, que no tenen dret a escollir un delegat o delegada de personal. Aquesta mesura permetria assegurar l'exercici del dret a la salut i la seguretat i equiparar els nivells de protecció d'aquests treballadors i treballadores als de la resta de les empreses.

Avui, 28 d'Abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, CCOO i UGT recordarem les persones treballadores que van morir, o van perdre la salut per guanyar-se la vida, i ens comprometem a lluitar durant la resta de l'any per posar fi a la precarietat, a la desigualtat i a les injustes condicions de treball que es troben al darrere dels accidents i de les malalties professionals.